

The Finnish Urban Studies Conference 2026 – Session 17

Diversity and Learning in Urban Planning: Expanding Planning Horizons

➤ Sessions I: Presentations and Q&A

1. Planning for justice in culturally diversifying Finnish cities: between communitarian and liberal practices

Hanna Mattila & Tiina-Riitta Lappi (University of Turku)

In this paper, we discuss planners' conceptions of justice in culturally diversifying Finnish cities. Multiculturalism has been claimed to be a poorly-understood topic in the context of Finnish urban planning, a context that has been argued to lean on the outdated idea of Finland as culturally homogeneous country. This false assumption of cultural homogeneity has gone well together with the central tenets of modernist urban planning and design, within which the hypothesis was that there are certain universal, minimalistic principles of good urban environment. Even though modernism aimed at stripping off all cultural weight from urban planning and design, modernist planning in Finland is typically interpreted to carry with it some central ideals of the Finnish welfare state. Equality is among those ideals, but there are also some more culture-specific ideals such as the desired ways of family life. In our paper, we examine Finnish planners' conceptions of justice vis-à-vis diversity. We interpret interviews and planning documents by asking, first, whether – and in which respects – they reflect the aim to reproduce Finnish cultural values and to impose those values to diverse users of the environment. This alternative could be categorised as communitarian. Second, we ask whether planners' "blindness" to multiculturalism could rather be rooted in liberalism, that is, whether the planners see planning's task as just to guarantee the bare minimum – urban "primary goods" – for the users of the environment, letting them express themselves their own cultural values in the environment. In our presentation, we aim to give a snapshot of how planners navigate between these two traditional alternatives and how they elaborate on the problems of each alternative respectively.

2. Onko kaavoitusorganisaatioilla toivoa? Complexity Leadership Theory ja uudistumisen näkökulma kaupunkisuunnitteluorganisaatioihin

Mari Jaakonaho, (arkkitehti, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto)

Kaupunkisuunnitteluorganisaatiot toimivat yhä kompleksisemmissä toimintaympäristöissä. Suunnittelutyö edellyttää asiantuntijayhteistyötä, jatkuvaa oppimista ja kykyä sovittaa yhteen näkökulmia. Kaavoitusorganisaatioiden johtamiskäytännöt vaikuttavat siihen, miten asiantuntijuutta hyödynnetään ja miten organisaatiot kykenevät oppimaan ja uudistumaan.

Esitelmä tarkastelee, miten Complexity Leadership Theoryn (CLT) kolme ulottuvuutta – hallinnollinen, adaptiivinen ja mahdollistava johtajuus – ilmenevät suomalaisten suurten kaupunkien kaupunkisuunnitteluorganisaatioissa sekä millaisia jännitteitä niiden välille muodostuu työnteon arjessa. Kiinnostuksen kohteena on myös, miten johtamiskäytännöt vaikuttavat yhteistyöhön, asiantuntijuuden hyödyntämiseen ja organisaatioiden kykyyn oppia kompleksisessä suunnittelu ympäristössä.

Tutkimus perustuu kyselyaineistoon, joka kerättiin alkuvuonna 2026 suomalaisten, yli 100 000 asukkaan kaupunkien asema- ja yleiskaavoitusorganisaatioissa työskenteleviltä asiantuntijoilta, kaavatyötä tukevissa tehtävissä toimivilta sekä esihenkilöiltä. Aineisto (n = 156) analysoitiin kuvailevien tilastollisten menetelmien, eksploraatiivisten korrelaatioanalyysien sekä avoimien vastausten temaattisen analyysin avulla.

Tulosten perusteella hallinnollinen johtaminen näyttäytyy suhteellisen selkeänä, vaikka tiedonkulussa ja resurssien riittävyudessa on vaihtelua. Adaptiivinen toiminta ilmenee arjen toimivassa yhteistyössä, vertaisverkostoissa ja epämuodollisessa kehittämistyössä. Mahdollistava johtaminen sen sijaan näyttäytyy vaihtelevana ja osin vakiintumattomana. Erityisesti työn esteiden poistamisessa on tulosten mukaan haasteita. Lisäksi tuloksissa adaptiivisen toiminnan ja johdon tarjoaman tuen välillä havaittiin vahva positiivinen yhteys, mikä viittaa ulottuvuuksien keskinäiseen vuorovaikutukseen CLT:n kuvaamalla tavalla.

Esitelmä pohjautuu kirjoittajan Itä-Suomen yliopiston innovaatiojohtamisen koulutusohjelmassa työn alla olevaan pro gradu -tutkielmaan. Aihe kytkeytyy kirjoittajan Tampereen yliopistolla valmisteilla olevaan väitöstutkimukseen, joka käsittelee kaupunkisuunnittelun johtamista kompleksisessä ja jännitteisessä toimintaympäristössä.

3. Moninaisuus ja oppiminen kaupunkisuunnittelujärjestelmissä

Oliver Schulte-Tigges (Vaasan yliopisto)

Väitöskirjatutkimukseni tarkastelee, miten kunnallinen kaupunkisuunnittelu vastaa lisääntyvän yhteiskunnallisen kompleksisuuden, muutoksen ja poliittisen moniarvoisuuden haasteisiin. Erityisesti tutkimus keskittyy siihen, miten suunnittelujärjestelmät sekä suunnittelun ja suunnittelijoiden toimintatavat tunnistavat ja käsittelevät erilaisia näkökulmia, kokemuksia ja tiedonmuotoja sekä millä edellytyksillä ne kykenevät oppimaan ja uudistumaan. Lähtökohtana on havainto, että komprehensiivis-rationaalinen tai teknis-rationaalinen suunnittelumalli säilyttää vahvan institutionaalisen asemansa, vaikka toimintaympäristö edellyttäisi laajempaa näkökulmien kirjoa ja reflektiivisempää otetta.

Tutkimukseni teoreettinen viitekehys yhdistää kommunikatiivisen ja strategisen rationaliteetin, kompleksisuusteorian sekä uuden institutionaalisen teorian näkökulmat, joita täydentää Chantal Mouffén agonistisen demokratian ajattelu. Lisäksi tutkimuksessa tarkastellaan Donald A. Schönin reflektiivisen praktikon teoriaa mahdollisena metodologisena lähestymistapana, jonka avulla voidaan analysoida, miten suunnittelijat ja organisaatiot operoivat ja oppivat toiminnan aikana epävarmuuden ja ristiriitojen keskellä.

Empiirisesti tutkimus toteutetaan laadullisena monimenetelmätutkimuksena kaupunkikehityksen ja erityisesti kaupunkisuunnittelun kontekstissa. Aineisto koostuu kirjallisuusanalyysistä, tapaustutkimuksista, osallistuvasta havainnoinnista sekä reflektiivisistä työpajoista, joihin osallistuu opiskelijoita, suunnittelijoita, viranhaltijoita ja päättäjiä. Keskeisenä lähestymistapana on ns. törmäytysmenetelmä, jossa erilaiset näkökulmat, kokemukset ja institutionaaliset käytännöt asetetaan vuorovaikutukseen oppimisen mahdollistamiseksi.

Tutkimus osallistuu keskusteluun moninaisuudesta ja oppimisesta kaupunkisuunnittelussa tarkastelemalla, miten suunnitteluorganisaatiot voivat oppia eri kontekstien välillä, erityisesti erilaisten toimijoiden, tiedonmuotojen ja kokemusten kohdatessa. Tutkimus korostaa reflektiivisyyden ja institutionaalisen oppimisen merkitystä inklusiivisten, muuntautumiskykyisten ja demokraattisesti kestävien kaupunkien rakentamisessa.

4. Colombian planning and emerging challenges in Finland

Ivone Arazo (Architect, Espoo City Planning Office)

This presentation proposes a dialogue between two planning systems that have grown under very different conditions, but which today face challenges that, although emerging at different times, share a common urban root. From Colombia, a country whose urban planning tradition has had to respond for decades to territorial inequality, informal sprawl, environmental risk, and profound social tensions, come tools and lessons that can enrich the current discussion on the future of Finnish cities.

While Finland is beginning to confront phenomena such as residential segregation, pressure on municipal resources, and the increasing complexity of citizen participation, Colombia has developed instruments that seek precisely to manage these types of scenarios. These include territorial planning schemes with regulatory force, systems for the equitable distribution of burdens and benefits, land management for social housing, and the mandatory incorporation of risk management and resilience at all planning scales. These elements, absent or less consolidated in Finland, reflect a tradition in Colombia where planning has been built as a direct response to social and territorial emergencies.

The proposal is framed within a vision of the future where planning is understood as a practice capable of sustaining collective hope: a tool for recognizing diversity, anticipating tensions, and strengthening institutional cultures more open to international learning. Drawing on professional experience in both contexts, it explores how Colombian lessons can broaden Finnish perspectives, offering useful approaches for more inclusive, sensitive processes better prepared for transforming urban environments.

➤ Sessions II: Presentations & Panel Discussion

5. Embracing Improvisation in Uncertain Urban Futures

Pablo Riquelme (Urban Designer)

The global distribution of services and opportunities is a fundamental challenge for modern societies. Because urban design directly correlates with community evolution, the surrounding environment—access to nature, architectural quality, and a sense of safety, play a profound lasting impact on individual quality of life. Historically, however, urban development has been relegated to "experts" or private interests driven by economic agendas. In this model, inhabitants are often reduced to passive consumers who merely validate pre-determined decisions. Drawing on my experience as a designer for public projects, I argue that functional and sustainable solutions require a paradigm shift: treating the community not as a validator, but as an active facilitator of change. This transition is rooted in empathy. By designing from a place of deep connection to the lived experiences of neighbours, we spark collective strength and ensure authentic participation. Equally vital is the concept of responsible improvisation. While rooted in my own cultural heritage, this approach is essential in a reality defined by resource scarcity and future uncertainty. Rather than losing hope in the face of limited data or budgets, we must embrace the "genius of improvisation"—tackling challenges as they emerge and striving for solutions regardless of immediate constraints. To build truly inclusive and resilient cities, our professional focus must pivot toward this dual methodology of empathy and improvisation, transforming urban spaces into responsive, human-centric environments.

6. From Slow to Fast Data: A participatory researcher's journey from the Global South to the North

Arpa Aishwarya (University of Turku, Department of Geography and Geology)

During times of datafication, the Finnish urban planning system has started relying on creating knowledge from data to increase efficiency and comparability. While such practices make decision-making faster, it also raises critical questions about whose knowledge is captured, whose voices remain invisible and how planning practices recognise diverse forms of expertise. Meanwhile in Bangladesh, marginalised urban communities yet remain invisible within formal planning systems: socio-economic data is scarce, property boundaries of such informal settlements remain absent and satellite imagery fails to capture the rapidly transforming built environment. In such urban contexts, experts are required to produce 'slow data' through participatory processes in which residents act as key knowledge holders and require professionals to integrate experiential and cultural knowledge into planning processes. Such work challenges bureaucratic standards and reshapes professional identities as it often requires the planners not to work for people but with people. In contrast, Finnish planning practice operates within a data-rich environment with open-access geospatial datasets and digital participation platforms, including participatory GIS (PPGIS) methods enabling large-scale and efficient engagement across the urban population. Yet this abundance of 'fast data' raises questions regarding accessibility, inclusivity and cultural literacy. While Finland's urban population is becoming increasingly diverse, existing participatory processes often struggle to reach residents whose linguistic and social practices fall outside the dominant institutional norms. By contrasting these two planning contexts, this dialogue explores how an international urban researcher shapes her own space within the Finnish planning environment. She wishes that in our city of hope, planners will have the ability to learn across contexts and recognise multiple forms of expertise better to address the increasingly plural urban realities of tomorrow.

7. From Formal Participation to Lived Engagement: Rethinking Inclusion and Expertise in Urban Planning Practice

Sherry Ghasemi (LAB University of Applied Science)

This contribution reflects on how participatory planning practices developed in different institutional contexts can inform ongoing discussions on inclusion, recognition of diverse expertise, and the evolution of participatory approaches within Finnish planning practice.

While Finnish planning systems provide structured and well-established participatory frameworks, translating these into meaningful engagement with increasingly diverse urban populations remains an ongoing area of development. This contribution draws on professional experience in participatory processes where engagement was not predefined by institutional structures, but gradually built through long-term interaction, negotiation, and trust-building in socially complex environments.

Working within multidisciplinary teams across consultancy, community-based initiatives, and collaborative planning settings, these experiences involved direct engagement with residents, iterative dialogue with stakeholders, and the integration of local, experiential, and professional knowledge into planning processes. Particular emphasis is placed on the role of qualitative methods, including semi-structured interviews with residents and experts, as well as the consideration of public narratives and media representations, in shaping a context-sensitive planning vision.

Rather than positioning these experiences as models to be transferred, the contribution considers how they can serve as points of reflection for Finnish planning practice. It highlights the relationship between formal participation and lived experience, and explores how international professional experience may support planning systems in engaging with diverse perspectives and evolving urban conditions.

By focusing on practice-based knowledge and organisational learning, the contribution aims to support discussion on how planning cultures can continue to adapt, broaden their understanding of expertise, and strengthen their capacity to respond to increasingly plural urban realities.